

Onderwerp : **Programmabegroting 2026-2029**
Zaaknummer : **1969240563**
Verantwoordelijk
portefeuillehouder: **H. Nederveen**
Bijlagen : **Programmabegroting 2026**

◆ **Voorgesteld besluit**

1. Instemmen met de verwerking van de motie Sport en OZB
2. De programmabegroting 2026 vaststellen

◆ **Inhoudelijke toelichting**

Motie Sport en OZB

In de motie Sport en OZB stijgt de OZB-opbrengst in de periode 2026-2030 met 2% extra, en wordt de opbrengst voor investeringen in sportaccommodaties ingezet. De motie is verwerkt in de programmabegroting 2026.

Financieel-juridisch

Conform artikel 189 lid 2 van de Gemeentewet ziet uw raad erop toe dat de begroting van onze gemeente structureel en reëel in evenwicht is. Voor 2026 is dat het geval, in de jaren daarna niet.

Hoofdpijnen

1. In de begroting zijn de kaders van de Perspectiefnota 2026-2029 verwerkt. Het tekort van het structurele saldo uit de perspectiefnota voor 2026 van € 0,3 miljoen is teruggebracht tot een saldo van € 0 miljoen.
2. We zijn ons bewust van het oplopende tekort in de meerjarenraming en werken aan een Groenboek om het nieuwe college en de nieuwe gemeenteraad keuzemogelijkheden te bieden om in 2027 tot een sluitende begroting te komen en op termijn toe te werken naar een sluitende meerjarenraming.
3. Het begrotingssaldo 2026 voldoet aan de normen voor structureel en materieel evenwicht
4. Overige mogelijke ontwikkelingen zijn niet opgenomen maar kunnen het meerjarenbeeld wel beïnvloeden.

We presenteren het volgende meerjarenbeeld:

<i>bedragen in miljoenen euro's, + is voordeel</i>	2026	2027	2028	2029
Voorlopig financieel meerjarenbeeld uit Perspectiefnota	-0,3	-3,2	-5,3	-6,3
<u>Ontwikkelingen</u>				
Meicirculaire 2025, algemeen effect	2,4	2,0	1,5	1,7
Masterplan Leek-Tolbert / Campus Rodenburg	0,0	-0,1	-1,2	-1,2
Tractie	0,0	-0,3	-0,3	-0,4
Uitvoering wettelijke taken bij beheer van de openbare ruimte	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Overig	-0,6	-0,8	-1,1	-0,7
Structureel saldo begroting 2026	0,0	-3,9	-7,9	-8,4

Toelichting op de ontwikkelingen:

- Op basis van de meicirculaire 2025 (inclusief nog niet verwerkte mutaties uit de septembercirculaire 2024) is de hoogte van de gemeentefondsuitkeringen bijgesteld. De circulaires zorgen in 2026 voor een positief effect van €2,4 miljoen aflopend naar € 1,7 miljoen in 2029.
- In de perspectiefnota is een overzicht met de belangrijkste ambities en ontwikkelingen gepresenteerd die in eerste instantie niet opgenomen zijn in het meerjarenbeeld. In een nadere afweging van deze ambities zijn een 2-tal ontwikkelingen door het college geprioriteerd en hiervoor zijn financiële middelen opgenomen in de begroting. Deze 2 ontwikkelingen betreffen:
 - Campus Rodenburg (onderdeel masterplan Leek-Tolbert)
De behoefte aan een nieuw schoolgebouw is urgent. Daarom is de nieuwbouw opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Westerkwartier 2024-2027 dat op 10 juli 2024 vastgesteld is door de gemeenteraad. Reserveren van financiële middelen is essentieel om te voorkomen dat projecten stilvallen. De totale investering bedraagt 80.4 miljoen. Op een later moment wordt de gemeenteraad betrokken bij de besluitvorming.
 - Tractie
De begrotingssystematiek voor de vervanging van materieel is gebaseerd op een gemiddeld investeringsbedrag. Daarbij zijn kapitaalintensieve investeringen zoals vrachtwagens en maai-zuigcombinatie buiten beschouwing zijn gelaten. Deze begrotingssystematiek vraagt een verbetering met name omdat kosten van tractie sterk gestegen zijn. Om hieraan te voldoen is het tractieplan herzien en geactualiseerd met ook kapitaalintensieve tractie. Door nu extra middelen te ramen wordt voorkomen dat vervangingen te lang uitgesteld worden en worden risico's als afname bedrijfszekerheid en hoge onderhoudskosten voorkomen.
- Een derde ontwikkeling waarvoor het college extra budget opneemt in de begroting betreft de uitvoering van wettelijke taken bij beheer van de openbare ruimte. Vooruitlopend op de actualisatie van de dit jaar aflopende kwaliteitsvisie openbare ruimte (2021-2025) wordt duidelijk dat de sterke kostenstijgingen van de afgelopen 5

jaar onvoldoende gecompenseerd zijn door de jaarlijkse indexatie van onderhouds- en vervangingsbudgetten. Hierdoor kan niet meer voldaan worden aan het wettelijk minimale kwaliteitsniveau voor beheer in de openbare ruimte. Hiervoor is structureel €1,5 miljoen verwerkt in de begroting.

- Daarnaast is nog sprake van een aantal overige autonome en/of onontkoombare ontwikkelingen die gezamenlijk leiden tot een beperkte aanpassing van de begroting.

In de begroting geven we een nadere toelichting op het meerjarenbeeld en de verwerkte ontwikkelingen.

het college van burgemeester en wethouders

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel Programmabegroting 2026-2029 van 14 oktober 2025,

Besluit:

1. In te stemmen met de verwerking van de motie Sport en OZB
2. De programmabegroting 2026 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier,
d.d. 12 november 2025.

A. van der Tuuk
Voorzitter

O. E. de Vries
Griffier